TOÀ ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN TAM DƯƠNG** **TỈNH VĨNH PHÚC**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2023/QĐDS-VDS	Tam Dương, ngày 24 tháng 8 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Minh Hoàng

***Thư ký phiên họp*:** Bà Phùng Thị Tuyết Mai - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc tham gia phiên họp: Ông Phan Anh - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 49/2023/TLST-VDS ngày 18 tháng 7 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 69/2023/QĐST-VDS ngày 14 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu: Ông Lê Văn Nh, sinh năm 1959; địa chỉ: Thôi M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (có mặt)

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

2.1. Ông Lê Văn Th, sinh năm 1970, địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc. Hiện nay đang được ông Nh chăm sóc tại nhà ở tại địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (vắng mặt)

2.2. Ông Lê Văn T, sinh năm 1955, địa chỉ: Thôn M, xã Ho, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (vắng mặt)

2.3. Bà Lê Thị L, sinh năm 1965, địa chỉ: Thôn D, xã D, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu đề ngày 13 tháng 7 năm 2023 và các lời trình bày tiếp theo trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu ông Lê Văn Nh trình bày: Ông là anh trai ruột của ông Lê Văn Th. Ông Lê Văn Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh, ông Th được bố mẹ và các anh chị em chăm sóc, nuôi dưỡng từ nhỏ, khi bố mẹ già yếu thì ông là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Th cho đến nay. Hiện nay ông vẫn đang là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Th. Do ông Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh nên không đi lại được, không tự sinh hoạt được, mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm giặt, vệ sinh đều cần sự giúp đỡ

của ông. Ông Th không thể nhận thức được các vấn đề trong cuộc sống. Hiện nay, ông Th là đối tượng khuyết tật nặng, có giấy xác nhận khuyết tật do UBND xã Hoàng Đan, huyện Tam Dương, và thuộc đối tượng chính sách, được Nhà nước trợ cấp hàng tháng với mức trợ cấp là 596.000đồng. Nay ông đề nghị Tòa án tuyên bố ông Lê Văn Th bị mất năng lực hành vi dân sự.

Về việc xác định người giám hộ và người đại diện theo pháp luật của ông Th: Ngày 22/4/2022 ông đã làm thủ tục đăng ký giám hộ tại UBND xã Hoàng Đan đối với ông Lê Văn Th. UBND xã Hoàng Đan đã làm thủ tục đăng ký giám hộ và quyết định cử người giám hộ của ông Lê Văn Th là ông Nh. Nay ông đề nghị Tòa án xác định ông là người đại diện theo pháp luật của ông Lê Văn Th để ông được thay mặt ông Th thực hiện các quyền và nghĩa vụ dân sự của ông Th trong các giao dịch dân sự cũng như chia di sản thừa kế là đất đai của bố mẹ ông để lại.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Văn T và bà Lê Thị L trình bày: Ông, bà là anh trai, chị gái ruột của ông Lê Văn Th. Ông Lê Văn Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh, ông Th được bố mẹ và các anh chị em chăm sóc, nuôi dưỡng từ nhỏ, khi bố mẹ già yếu thì ông Nh là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Th cho đến nay. Hiện nay ông Nh vẫn đang là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Th. Do ông Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh nên không đi lại được, không tự sinh hoạt được, mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm giặt, vệ sinh đều cần sự giúp đỡ của người khác. Ông Th không thể nhận thức được các vấn đề trong cuộc sống. Hiện nay, ông Th là đối tượng khuyết tật nặng, có giấy xác nhận khuyết tật do UBND xã Hoàng Đan, huyện Tam Dương cấp, ông Th thuộc đối tượng chính sách, được Nhà nước trợ cấp hàng tháng với mức trợ cấp là 596.000đồng. Nay ông Nh có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Tam Dương tuyên bố ông Lê Văn Th bị mất năng lực hành vi dân sự. Quan điểm của ông, bà cũng đồng ý với yêu cầu của ông Nh đó là đề nghị Tòa án tuyên bố ông Th mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định người đại diện theo pháp luật của ông Lê Văn Th ông Lê Văn Nh, sinh năm 1959, địa chỉ tại thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (là anh trai ruột ông Lê Văn Th)

Tại bản nhận xét của bà Phạm Thị N (Trưởng thôn Mới, xã Hoàng Đan) và ông Trần Văn B (hàng xóm gần nhà ông Th) nhận xét: Ông Lê Văn Th là con trai của ông Lê Văn B (đã chết) và bà Vũ Thị D (đã chết), là em trai của ông Lê Văn Nh, ông Lê Văn T, ông Lê Văn T (đã chết) và bà Lê Thị L. Ông Lê Văn Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh, được bố mẹ và các anh chị em chăm sóc, nuôi dưỡng từ nhỏ. Hiện nay ông Nh đang là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Th. Do ông Th bị khuyết tật nặng bẩm sinh nên không đi học văn hóa được, không tự lao động kiếm sống được mà chỉ ở nhà phụ thuộc vào người thân. Ông Th không đi lại được, không tự sinh hoạt được, mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm giặt, vệ sinh đều cần sự giúp đỡ của ông Lê Văn Nh. Ông Th không thể nhận thức được các vấn đề trong cuộc sống. Hiện nay, ông Th là đối tượng khuyết tật nặng, có giấy xác nhận

khuyết tật do UBND xã Hoàng Đan, huyện Tam Dương, và hiện nay đang thuộc đối tượng chính sách, được Nhà nước trợ cấp hàng tháng.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 138/2023/SKTTNT ngày 11/8/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: Về tâm thần: Teo cơ hai chi dưới không đi lại được; không khảo sát được tư duy, có lúc ú ớ những câu không rõ tiếng; cảm xúc không ổn định, cười ngây ngô, có lúc la hét gào khóc vô cớ; hành vi chậm chạp, thụ động, có lúc rối loạn hành vi tại chỗ; mất trí năng, trí tuệ. Về thần kinh: 12 đôi dây thần kinh sọ não không phát hiện tổn thương khu trú; tăng phản xạ gân xương hai chi trên, hạn chế vận động hai chi dưới. Kết luận chung: Hiện tại Lê Văn Th bị mất năng lực hành vi dân sự.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc tại phiên họp sơ thẩm: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký và đương sự thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; Tòa án xác định đúng quan hệ pháp luật, tư cách của người tham gia tố tụng, thực hiện đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự và bảo đảm thời hạn chuẩn bị xét phiên họp cũng như chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu.

- Về giải quyết vụ việc: Đề nghị áp dụng các Điều 22, 136 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

+ Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Lê Văn Nh đối với ông Lê Văn Th.

- Tuyên bố: Ông Lê Văn Th, sinh năm 1970, địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc mất năng lực hành vi dân sự.

- Ông Lê Văn Nh, sinh năm 1959, địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (anh ông Th) là người đại diện theo pháp luật của ông Lê Văn Th. Ông Lê Văn Nh được thực hiện các quyền và nghĩa vụ dân sự của ông Lê Văn Th theo quy định của Bộ luật dân sự.

+ Đề nghị giải quyết về lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN THẤY:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Ông Lê Văn Nh có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn Th (là em trai ông Lê Văn Nh) mất năng lực hành vi dân sự. Ông Lê Văn Th có hộ khẩu thường trú tại: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc.

Tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông T và bà L đều vắng mặt nhưng đã có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp, vì vậy Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt ông T và bà L theo quy định tại Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu: Ông Lê Văn Nh và ông Lê Văn Th có quan hệ là anh em ruột. Căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ được Tòa án thu thập trong quá trình giải quyết việc dân sự đều thể hiện: Ông Lê Văn Th là người khuyết tật nặng bẩm sinh, không nhận thức được, không giao tiếp được, không đi lại được. Hiện nay đang được ông Lê Văn Nh chăm sóc, nuôi dưỡng. Ông Th không tự sinh hoạt được, mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày như ăn uống, tắm giặt, vệ sinh đều cần sự giúp đỡ của người khác. Ông Th có giấy xác nhận khuyết tật do UBND xã Hoàng Đan cấp ngày 04/10/2021, hiện nay đang được Nhà nước trợ cấp xã hội hàng tháng với mức trợ cấp là 596.000đồng.

Theo yêu cầu của ông Nh, Tòa án nhân dân huyện Tam Dương đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 25/2023/QĐ-TCGĐ ngày 26 tháng 7 năm 2023 để trưng cầu giám định tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện giám định sức khỏe tâm thần đối với ông Th. Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 138/2023/SKTTNT ngày 11/8/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận đối với ông Th như sau: Về tâm thần: Teo cơ hai chi dưới không đi lại được; không khảo sát được tư duy, có lúc ú ớ những câu không rõ tiếng; cảm xúc không ổn định, cười ngây ngô, có lúc la hét gào khóc vô cớ; hành vi chậm chạp, thụ động, có lúc rối loạn hành vi tại chỗ; mất trí năng, trí tuệ. Về thần kinh: 12 đôi dây thần kinh sọ não không phát hiện tổn thương khu trú; tăng phản xạ gân xương hai chi trên, hạn chế vận động hai chi dưới. Kết luận chung: Hiện tại Lê Văn Th bị mất năng lực hành vi dân sự.

Xét yêu cầu của ông Lê Văn Nh thấy rằng: Ngày 13 tháng 7 năm 2023 ông Nh có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Th mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án xác định ông Nh (anh ông Th) là người đại diện theo pháp luật của ông Nh. Xét thấy, lời khai của người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, nhận xét của Trưởng thôn, hàng xóm ông Th phù hợp với kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 133/2023/SKTTNT ngày 11/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đối với ông Lê Văn Th kết luận hiện tại ông Lê Văn Th bị mất năng lực hành vi dân sự. Do vậy, việc ông Lê Văn Nh yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn Th mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần được chấp nhận.

Đối với yêu cầu của ông Nh về việc xác định ông Nh là người đại diện theo pháp luật cho ông Th. Xét thấy ông Nh có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, ông Nh đã làm thủ tục đăng ký giám hộ cho ông Th tại UBND xã Hoàng Đan. Ngày 22/4/2022 UBND xã Hoàng Đan đã tiến hành đăng ký giám hộ để cử ông Lê Văn Nh là người giám hộ cho ông Lê Văn Th. Việc ông Nh đề nghị Tòa án xác định ông

là người đại diện theo pháp luật của ông Th là phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 136 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Lệ phí dân sự sơ thẩm: Ông Lê Văn Nh là người cao tuổi, thuộc đối tượng được miễn án phí, lệ phí theo quy định tại Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Do vậy, ông Nh không phải chịu lệ phí việc dân sự.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng các Điều 22, 136 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Lê Văn Nh đối với ông Lê Văn Th.

- Tuyên bố: Ông Lê Văn Th, sinh năm 1970, địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc mất năng lực hành vi dân sự.

- Ông Lê Văn Nh, sinh năm 1959, địa chỉ: Thôn M, xã H, huyện T, tỉnh Vĩnh Phúc (anh trai ông Th) là người đại diện theo pháp luật của ông Lê Văn Th. Ông Lê Văn Nh được thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự cho ông Lê Văn Th theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Ông Lê Văn Nh không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định./.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Tam Dương;
- Chi cục THADS huyện Tam Dương;
- UBND xã Hoàng Đan;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Minh Hoàng